

BORSSZEM JANKÓ

Előfizethetni a Deutsch-féle könyvnyomda és kiadói részvénytársaságnál. Pest, Józseftér 6-ik szám.
Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.

Camperl Alajos.

Fázott a polgári kabátban s belebujt a kutya-
bőrbe, azon hiszemben, hogy a demokraczia szá-
zában melegeket tart. A polgármester megröstellte
polgárságát és a pesti polgárnagyból lett „Gyön-
gyösi“ nemesember.

Igy kiált föl megbotránkozással a hét szilvafás
nemesember, ki 1848-ban demokrata ülőfürdőt
vett a koreszméiben, hanem azért annak maradt,
ami volt és a zsidót, kereskedőt vagy az emberi
nem egyéb hasonfajta czimertelen kinövését —
czimeres lelkének mélyéből lenézi.

Ne szörnyűkődjünk el valami nagyon.

Aki nemessé lesz e földön, az magyarrá lesz.

Szép dolog a demokraczia, de a nemzetiség
sem csúnya, és én nem bánom, ha valaki közép-
kori jelmezben avit fringióval, rozsdás rézsisakkal
és paizsszal teszi nálunk tiszteletét, csak közénk
térjen.

Isten hozta!

De igazán a miénk legyen, testestül lelkes-
tül — és nevestül is.

A nemzetiségek különféle eszközökkel hódita-
nak békés uton.

A francia másfél századig hódított — a
divattal.

Ha mi hódíthatunk — hiúsággal, azt én nem
bánom.

Egyébként Gamperit nem kelle meghódita-
nunk, ő — nevét leszámítva — mindig magyar
ember volt, azon jeles német eredetű faj egyik
szülőtte, mely ide nő e talajhoz s hozzáforr az
alkotó nemzethez. Azon faj egyik szülőtte, mely
sok nyugati jó tulajdonsággal bír, sok keleti hiba
vagy hiány nélkül. Hogy az előbbieket közt a fárad-
hatlan szorgalom nem foglalja el az utolsó helyet,
az Pest polgármesterénél magától értetik.

B. J.

PÁLYÁZAT.

Miután a mi közönségünk oly józan és okos,
hogy a szék területén egyetlen szál baloldali sem ta-
lálható és eszerint azon veszedelemben forgunk, hogy
vagy elunjuk magunkat, vagy pedig mi jobboldaliak
kapunk egymással hajba — lévén a hajbakapás magyar
természetünk egyik kiegészítő tulajdonsága — e szék
t. közönsége pályázatot hirdet

egy közös baloldali mulattatóra.

Föltételek:

1. Dühös baloldalnak kell lennie, tehát legjobb,
ha biharmegyei születés, lehetőleg Geszt közeléből.
2. Komolyan kell a baloldal elveit vallania, hogy
annál nevetetőbb legyen.
3. Elég jó gyomorral bírjon, naponkint minden
baloldali ujságot elolvasni.
4. Oly ostoba legyen, hogy attól meg se' bolon-
dulhasson.
5. Hinnie kell, hogy a baloldal képes jó minis-
teriumot összehozni.

Kap ezért:

- a) Mindennapi eledelül két baloldali csel-fogást.
- b) Szabad ivást, mert józan embertől a fönnebb
említett balgaságokat nem lehet megkövetelni.
- c) Ingyen fuvaroztatik faluról falura, hogy a
legutolsó paraszt is meggyőződjék ily boldogtalan
lények létezéséről.

Pályázni kívánók a bihari pontok szeplőtelen
fogantatásának szent ünnepéig bezárólag jelentkez-
hetnek.

Kelt Háromszék közgyűléséből.

Háromszék közönsége.

Francziaország ismét világító fák-
lyája lesz a világnak.

Gambetta.

Csak petroleum nélkül, ha szabad esedeznem.

Pierore Bonhomme,
párisi bourgoise.

A gerolsteini nagyhercegnőből.

Herczegné: Vedd át e kardot . . . , e kardot . . . , e kardot . . . !

Están bátyánk diák dala.

Ego sum Stephanus
Iste Patay,
Qui aquam perferre
Nunquam potui;
Dum me baptisavit
Olim presbyter
„Vino! et ne aqua!“
Dixi jugiter.

Jam juvenus non sum,
Talis rerum (h)ordo
Clipiclapatorium,
Semper mecum porto.
Ibo, ibis, ibit
In aeternam vitam,
Bibo, bibis, bibit
Sine fine ittam.

Quando veniet mors
Ut me auferat,
Interrogo: kulacs
Nonne habeat?
Si habebit pergo, —
S iszom ottan is,
Szent Péter itczéje
Tán csak nem hamis?!

A—s.

Ideális programm

a budai lövész-tünnepélyhez.

Első nap.

Reggel. Corporativ Kandl-weisz aprított kiflivel és székhez támasztott puskával.

Délelőtt. Lövöldözés puskával és puska nélkül czélba, czél mellé, czél fölé és czél alá.

Délben. Corporativ tót ebéd (table d'hôte) lőpor helyett lőborral (champagnival) és lőborra valóval.

Délután. Corporativ siesta, czélhorthyogással a zene tust játszik (persze puskatust.)

Este. Corporativ vacsora (nem első, de hál' istennek nem is utolsó,) refrain: „da lexti nider!“ Mire corporativ lefekvés.

Második nap.

Az első nap da capo, azonban következő változattal:

9 órákor: Jubilaeumi jubilatio; megületik a budai lövész-egylet 500 éves jubilaeuma, miután nem tudhatjuk, hogy 500 év mulva fogunk-e még élni s így a k k ö r részt vehetünk-e az a k k o r i 500 éves jubilaeumban?

10 órákor: Elkezdődik a diszlövész-verseny különböző czéltáblák előtt (centrummal és anélkül, töltött és töltetlen káposzt . . . azaz hogy puskával.)

Első díj: arany fogpiszkáló a hozzá tartozó mester-séges fogsorokkal.

Második díj: 2 pár guttapercha kalucsni a budai sár ellen, ezüst fonállal kivarrva és arany fonállal bevarrva.

Harmadik díj: disz-bodza-fapuska, Chassepot rendszerű, visz 3 lépésnyire, hasonlít a Danaidák hordójához annyiban, hogy nem lehet megtölteni.

Negyedik díj: Hátultöltő tajtékpipa, gyorstüzelésre akkomodálva, egy perc alatt nyolczat szippant; mond vásárnapot, hétfőt, keddet, szerdát, pénteket és szombatot, csak esőtörtököt nem.

Délben: Nagyszerű fáklyásmenet, kiindulási pont a Norma-fa, a menet utja: svábhegy, négy hering utcza, három gyöngytyuk utcza, hét kalaposlegény utcza, harmadfél cserépedény tér, tizenegy balha utcza, szóval Budaváros legelőkelőbb részei. Miután délben ugvis világos van, a fáklyák meg nem gyujtatnak; a menetnek vége szakad, mihelyt a fáklyák egészen elégték.

2 órákor: Nagy diszebéd a vérmező közepén, improvisálatlan sátor alatt, következő étlap szerint:

M e n u.

Houche de goulache à la Seguedienne.

Suprême de malacz à la Malaczoffi, sauce Tehigane.

Entrecôtes de becassine (béke szine?) à l'Óbudoise.

Májális de liba à la Copaiwe.

Salonne papriquée, rôtie à la broche . . . et aux bracelets.

Fricassée de fricandeu d' Afrique, monté au pif-paf-pouf.

Blancmanger à la Englisch-Pflaster.
Cerveilles de veau d'or.
Coucou-rousse pattogaté.
Chargarépe, calarabie et caposte.
Vin Casse-pierre (Steinbruch)
Champagne infernal (de Hölle.)
Dessert: Les magues de cheresnié et de baraxé.
Stenguel de ribiselle.

4 órákor: Folytatása a diszlövészversenynek. Mesterlövészek puska nélkül. Czélágyuzás revolverrel. Revolverlövöldözés hatesöves ... kukoriczával. Czéllövészet esernyővel és dákóval.

5 órákor: Ünneplés disz-holdfogyatkozás nappal és hold nélkül, egyttal Stüwer-féle tűzijáték ... a bécsi práterben május elsején 1872-ben.

6 órákor: kirándulás a Margitsziget hegyei közé, melyek bengáli tüzrel világitatnak meg.

7 órákor: Ünneplés disz-naplemente a budai lövészegyület 500 éves fenállásának öröme és tiszteletére. A fellegek piros tüzrel világitatnak meg.

8 órákor: Buda-pest összes harangjai megkondulnak, corporatív estharanghallgatás obligát szürkület kíséretében.

9 órákor: Ünneplés és nagyszerű disz-takarodó egy réz trombitás által a nájgebáj előtt.

11 órákor: A díjak ünneplés kiosztása csillagfény mellett, különös tekintettel az éjjeli órára.

12 órákor: Corporatív végkörtö és véghorty.

Harmadik nap.

Reggel 8 órákor: Az előttevaló estéről tárgyalmaz miatt elmaradt színházi diszelőadás a budai arénában. Adatik: „Egy Nimród baklövése.“

10 órákor: Ünneplés disz-fürdés a disz-Dunában, disz-megkóstolása a budai uszodának. Azután disz-törülközés disz-lepedőkkel.

Délben: disz-ebéd disz-nópecesenyével.

Délután: disz-lövöldözés disz-tanctiára.

Este: Corporatív disz-elutazás a budai disz-indóházból.

Theatralia.

Szomorú krónika.

1868.

A szünidők elmúltával új élet pezsdül a színpalak mögött. Több remek drámai előadást fogunk az év folyamán látni, melyek közt Shakespeare-, Corneille- s Moliere-nek még néhány nálunk nem adott műve említendő fel. A spanyol írók közül és képviselve lesz egyik-másik, német, francia és néhány eredeti mű is tarkítandja a játékréndet, szóval új élet, friss mozgalom uralkodik végre a kerepesi uton is.

(Föv. lapok.)

1869.

A szünidők végével élvezetes őszi s téli esték élé nézhetünk. Élénk mozgalom, friss pezsgés uralkodik a kerepesuti tespedett épületben is. Shakespeare, Corneille, Racine, Moliere néhány még színpadunkon meg nem fordult művén kívül, a spanyol írók közül is egy-két jelesnek műveiben fogunk gyönyörködni, melyekhez a német, a régi, jó s méltatlan mellözött francia s eredeti műveket számítva — az igazgatóság tevékenységével meg lehetünk elégedve. Idején is volt már egyszer fölrázni álmatag intézetünket szunyókálásából.

(Föv. lapok.)

1870.

A szünidők elmúltak és a nemz. színház tagjai már haza szállinkóztak, hogy megszakadt működésüket folytassák. Ami a színpalak közül kihallatszik, élvezetes téli igényt ígér s mi hinni akarjuk, hogy az ígéretek be is fognak váltatni. Shakespeare, Moliere, Corneille, Racine több műve fogja a játékréndet díszíteni, a német, francia s eredeti irodalom sem mellözöttik s így a dráma barátai megnyugvással tekinthetnének a jövőbe, ha minden ígértet valósul, mit hinni akarunk.

(Föv. lapok.)

1871.

Az őszi idény küszöbén állunk. A színház tagjai — kis és nagy művészei már honn vannak és a próbák egész nap folynak. Élvezetek ... stb. ... Shakespeare, Moliere, Corneille, Racine ... a francia irodalom több régi jó műve elővételik ...

Uti supra.

Nők albumába.

Phrynének mondtak s mosolyogva dicsekszel, Iluska.

Rosz nő volt Phryne, rosz, hanem angyali szép.

S lám, Phryne piruló arcczal hallgatta bírát:

Még szégyenkövön is szerte kacintasz, Ius!

*

A kit az istenség meg akar büntetni, kaczer nő,

Annak esztét veszi el s mindene veszve vagyon.

Oh de nagyobb átkot mérhet szívedre, kaczer nő,

Hogyha, mikor késő, újra megadja neked.

*

Ilka, szememre veted, be se látom, mennyi csapás ér,

És eszerint méltán száuni való vagy, Ius.

Ismered azt a mesét? Veszekednek a „más“ meg a „rák“-ou

És bele pusztul a ház ... Mondd, ki ne száuna ilyest?

*

Memnon szobra csupán csak a nap ragyogására zendül.

Éjjel néma ... Ne kérdd hallgatag életemet!

*

Hű vagyok én hozzád, bár mennyire gyötresz is engem.

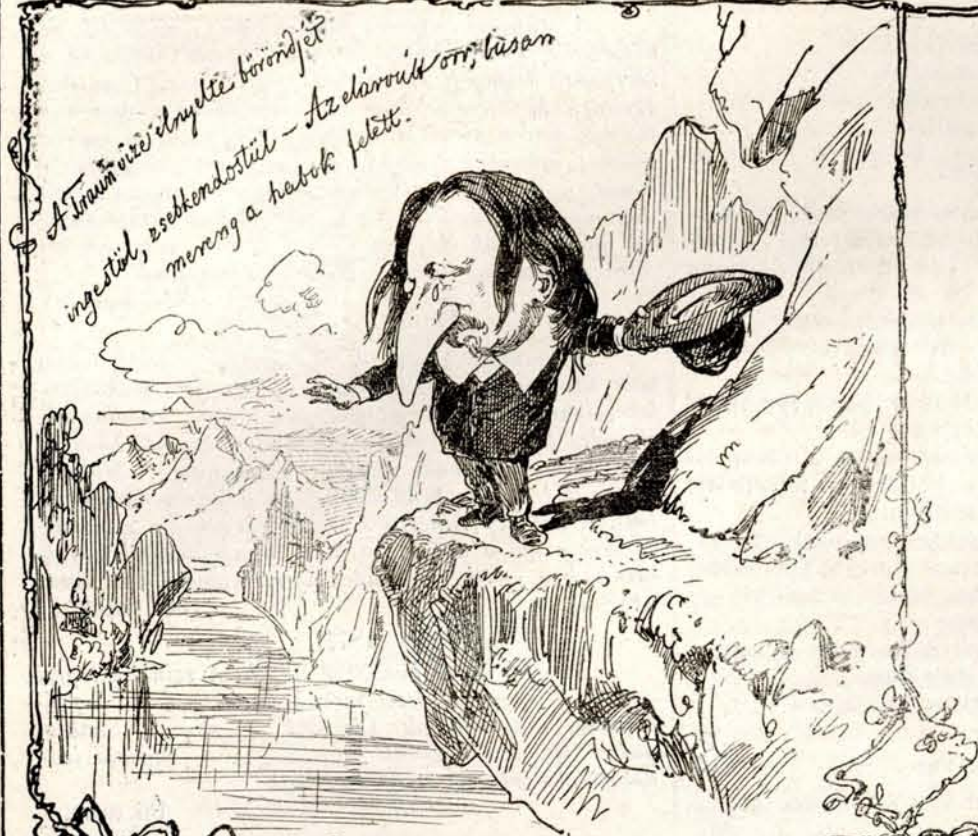
Nincs mit szégyelnem, hogy nyomorogni tudok.

Ritka tulajdon a hű szerelem, s én büszke vagyok rá:

Hogy nem érdebled, róla vajon tehetek?

GOROMBA.

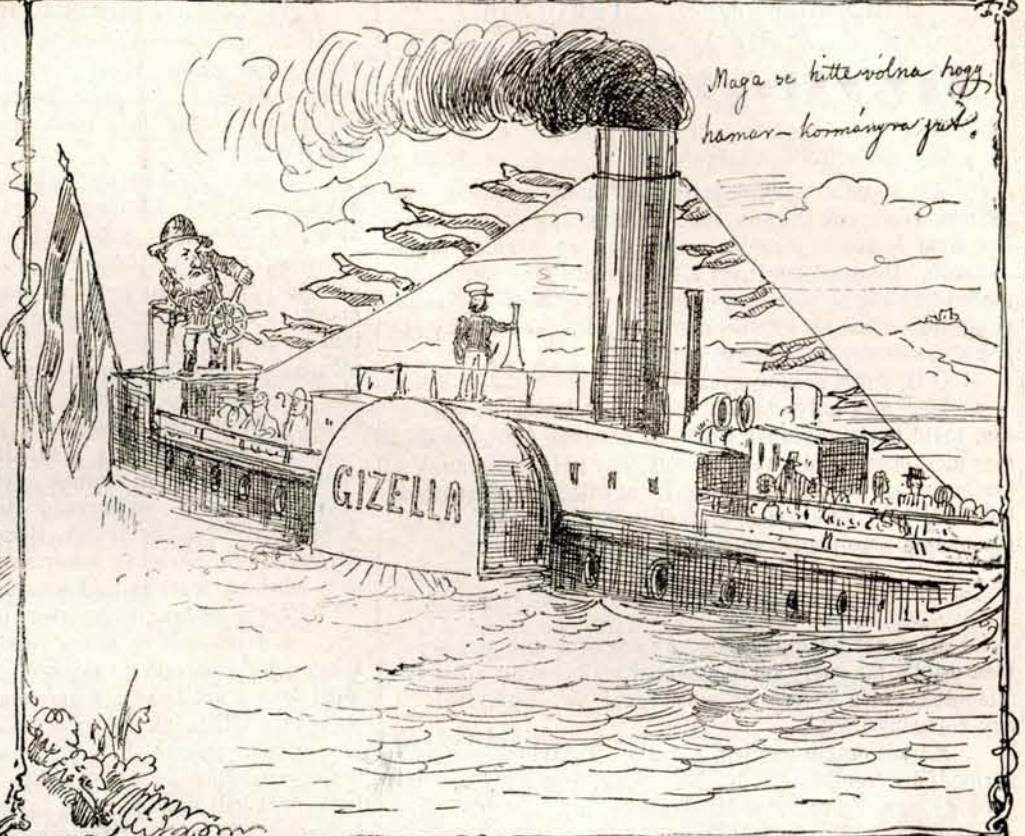
OHONATYÁK ÉLMÉNYEI FÜRDŐKÖN.

A tavaszi víz elnyelte bőrdíjait
ingestül, esekendőtől - Az elárvult orr, lúsan
mereng a habok felett.

Legalább ha meg buktatnák, am isrom viret.

Maga se hitte volna hogy
hamar - kormányra jut.

Természet! legyen eszed, ne mész
el egyetlen nemzetgazdánkat. Szeren,
csere kautti-chouc ember, kúdoson
ki törté volna nyakát.

- Papa, ezek is nők az alkalmányban?
Arva Miska: Nem fiatskám, ezek kivételképen
nők a fürdőben.

Hopora fürdőn. Ez a legolcsóbb Helgoland.

Judit

BORSSZEM JANKÓ TÁRCZÁJA.

Egy vőlegény kinyjai.

—én. 1871.

Azt hiszem, a bizonytalanság, mely hónapok óta gyötört, véget ért. Ő az enyém! Mennyit aggódtam álmatlan, sívár éjeken s mennyit töprengék az eseményteljes napokon. De most már nem állok egyedül s az élet útját, mely eddig rögös, poros hegyi ösvénynek tetszett, egyszerre virághimmellel hánnya ki érzelmem. Milyen édes lesz e virágok közt vele együtt bolyonganom!

Ő is, szülei is megegyeztek.

Még csak hat hétig maradok a küszöbön és bár ez sem rövid határidő, mind a mellett könnyen fog elsiklani, hisz most már mindig vele lehetek, együtt járhatunk a kertben, együtt olvashatunk, együtt álmodozhatunk holdas éjeken. Ez a házias életnél is némileg költőibb állapot, ezek a költszet, az érzelem mézes betei.

*

—én. 1871.

Ma sokat boszankodtam. Az emberek tulajdonképen igen ostoba faj, mely kevés érzékkel bír bizonyos kivételes állapotok s még kevesb gyöngédséggel és kimélylyel — egy vőlegény iránt.

Ma két óraker mentem hozzájuk. Tulajdonképen csak harmadfélre ígérkeztem, hanem — ah! a szív gyöngye, nagyon gyöngye. Ez volt első látogatásom, mióta megkértem, azaz tegnap óta s szívem dobogott, midőn a lépcsőkön fölmentem azon nő lakására, ki most már az enyém, ki a k a r t az enyém lenni. Bizonyosan már a tornáczon fog várni — hogy az első viszontlátás gyönyörét tanuk nélkül élvezzük.

A tornác üres volt. Némi csalódással s kiábrándulással tekinték körül az üres, pusztá, kietlentornáczon. Hát csalódáson kezdődjék szerelmed? súgta egy baljós hang.

A szobaleány lépett elém és tőle tudtam meg az izetlen valóságot. Álmaim vára egy szavára nagy robajjal összedőlt. Vendégek vannak benn! Kik? Hát a nagyságos néni. Ő az a pénzes zacskó! Meg a bácsi. Az a száraz hivatalnok!

Feszesen, keztyűmet begombolva, öltözékemre még egy utolsó pillantást vetve, léptem a társalgó terembe.

Ott ült a társaság, apa, anya, a pénzes zacskó, száraz hivatalnok és az én szegény áldozatom.

A családi nagy eseménynek t. i. azonnal hire ment és mindenki siesett minket megnézni, szemével mérlegelni, meglátolni, megvizsgálni, hogy hát csakugyan? — ej, ej! no szép! — hja! ez az élet! — Irtóztató állapot. A pénzes zacskó, ki e becses tulajdonságánál fogva, melyhez még gyermektelen özvegyi állapota járul, a családban nagy tekintélyben részesül, szemüvegével élesen végigmért. A száraz hivatalnok pedig megnyitá kérdezősködései lajstromát.

1.) Tulajdonképen hová való családom, melyik megyében lakunk?

2.) Kikkel állunk rokonságban?

3.) Családunk hány tagja van életben?

4.) Mik életemeim? stb. Ő minderről már eleget beszélt más alkalmakkor, mert pontosan értesülve volt viszonyunkról, hanem szükségesnek tartá még egyszer — inquirálni. Birósági hivatalnok lévén, a kinos vallatás kegyerét képezi.

S ezalatt nekem ott kelle ülnöm, unalmas válaszokat adni unalmas kérdésekre, nyájas mosolylyal színeznem ki a léha társalgást, mikor pedig lelkemben forrt az érzelem. Az ő szemének tüztelepei alatt lelselni ily beszélgetésben! Hiszen én még eddig meg sem mondtam neki, mennyire szeretem, mily forrón és mélyen, vagy ha mondtam is, az akkor volt — most újra mindezt el kellene mondanom, vagy ha nem kellene is, hát akarnám elmondani, mert jobban, bővebben, dusabb kifejezésekkel volnék képes mindezt tudtára adni!

De talán elmennek! Csalódtam, nem mentek el, hanem mások jöttek. A néniéke egy nénye s a bácsinak egy bátyja. Ah — ah! csakugyan? Mit hallottunk! No szép. A vőlegény? Nagyon örülök. Becses neve? Volt valaha Sárosban? Én Sárosban ismertem egy ilyenű urat, de őn nem lehet az, mert akit én ismertem, tavalgy meghalt.

Végig néztek, megmértek, mérlegeltek, latoltak.

A drága időt ily hiába vesztegetni, a szép pillanatokat így elpazarolni! Valóságos lelketlenség! Mikor mi most lenn a kertben — a hárs alatt — kézben kéz — oly pompásan ülhethénk s én megkérdeném tőle, hogy valóban, igazán szeret-e, de igazán. Szóval, ha nem akarok neveltségessé válni s idegenek előtt — műszóval élve — „édelegni,“ itt kell maradnom és hallgatnom a henye, meddő fecsegést, melyből — isten látja lelkemet! semmi hasznom sincs.

Egész délután nem voltunk magunkra, mindig jött valaki: egy jó ismerős, ki „első akart lenni, hogy szerencsét kívánhasson,“ egy rokon, atyafi, nő vagy férfi, s mind megnézett, megcsodált, megmérlegelt, meglátolt.

*

—én. 1871.

Állapotom nagyon kellemetlen. Alig akad egy-egy szabad óránk vagy félóránk; már három nap óta epedek egy délutánért, egy egész, teljes, csonkitlan délutánért; hanem e család rémitő atyafisága mellett mindig akad valaki, ki „csak egy percze jőn“ s a sok perczet addig csipegetik, míg az órákat megették.

Az utcán járnok nem mulatság. Egyik hirlap azt a vigyázatlanságot követte el, hogy eljegyzésünket kiirta s az ily hír vőlegényre nézve — „pipa,“ mint mi jogász körunkban mondtunk. Mindenki lepipál — gratulációjával. Egyik az utcán átkiált: „Gratulálok!“

A másik hátam mögül, orv módon sugja fülembé: „gratulálok,“

Az elmés barát megcsip: Megálj boldogtalan! Olvastam a gyászjelentést. Béke hamvaiddra. Sirodra ültünk egy papucsot. Servus!“

Alig menekülök ettől, egy fiatal férj körmei közé kerülök: „Nem fogja rosz néven venni, ha egy régi jóakarója néhány tanácscsal szolgál. Nem kívánok szerencsét,

előre nem is lehet szerencsét kívánni, de jó szívvvel tanácsolom, ön legyen ur a háznál“ stb . . . . . az ismeretes tanácsok egy félórát vesznek igénybe.

Most meg az irigy barát kerit meg, arca édes mosolyban olvadozik: „Nagy szerencse, nagy szerencse! Alig hittem volna. A nénye gazdag, noha — mint halom — több ott a betáblázás, mint a tisztaság. De azért még marad, ha kedvébe tudsz járni. Boldog léssz, bizonyosan boldog, csak vigyázz rá, mert a balkörmű, kikapó asszonyok igen ravaszok. No ne haragudjál! Nem rólad szólok, csak általában. Nem ismerek boldog házasságot. Te kétségkívül boldog léssz, noha én még nem ismertem hü nőt.“ Aztán elmond néhány szöktetést, csábítást — izelítőül s ott hagy.

A vesszőfutás tart, mert a kiméltelen barát kezébe kerültem. „Mennyije van? Nem tudod? Ej, dehogya, ne idealizáljunk. Hideg konyhától nem fül a szív. A gyomor gyomor marad Arkádiában is és Romeo is megette volna a rostélyost, ha akkortájt ismerik. Én is elvettem volna, ha tudom, hogy nénye rá hagyja vagyonát, de pénz nélkül bajos — bajos! Azt hiszem, 40,000 frtot csak kiszurnak rögtön.“

De már ezt én hagytam a faképnél.

Usszék az ember azur felhőkben, mikor ily póznák-kal bökdösik le az egekből.

Azt hívém, nem akadok a szerencsekivánók több fajára, de hátra volt még a visszautasított udvarló, ki nagyon örvend — ah lelkéből örvend a házasságon, mert tisztelte a leányt s már kezdett tőle tartani, hogy valami méltatlannak varrja nyakába a rokonság. Igen kedves nő, csak ne fesse a szemöldét. Nagyon szellemes, de sokat szeret beszélni. Szép haja van, ha ugyan az övé, ami bizony a mai világban kétséges . . . De azért nagyra becsüli.

Egy udvariatlan szó lelakatolta száját.

Aztán őrizze meg az ember lelki egyensúlyát, derült völegényi, ábrándos hangulatát.

*

—én. 1871.

A türelmet sokkal kisebb pohárnak tekintjük, mint milyennek a valóságban tapasztaljuk, ha az élet töltogetni kezdi.

Kimerültnék véltem magamat, pedig a próbák csak most következtek látogatások alakjában. Napam mindenképen ohajtá, hogy még jegyes korunkban látogassuk végig a rokonságot. Megijedtem, megütődtem, megdöbbenem, midőn az állomások végtelenjét elgondolám, melyeken még a végcélig át kell haladnom.

„Hát mikor lesz a nap nagy?“

vagy:

„Mikor megy végbe a szertartás?“

vagy:

— „Mikor lesz az egybekelés?“

aztán:

„Itthon maradtok vagy el fogtok utazni?“

aztán:

„Fogadtak már szállást, jó-e a szállás?“

aztán:

„Hol veszik a butorzatot?“

Körülbelöl e kérdések képezék a műsort, melyet ugyanazon rendben flótáztak el a leányok, brácsáztak és brügöztek el az apák vagy bátyák, hegedültek és doboltak el az asszonyok. Mindenki hangjához képest. S mindenütt ugyanazon válasz felvilágosítás, felelet. Ugyanazon elmésségek: „no no! tán még korán is van“ vagy „nem lehetne még várni, hehehe?“ — Szellemgyilkolás! Épeszü ember ilyenkor kötélre vagy pisztolyra gondol.

*

—én 1871.

A látogatások, viszonzlátogatások bürökpohara ki van űritve s mi csak két heti távolban állunk a nagy naptól, mikor nem lesz többé minden rokonságnak, atyafiságnak joga időnkéről, rólunk rendelkezni. De már ez a két hét az enyém, ezt a két hetet nem adom oda senkinek. Jöjjetek édes órák a hárs alatt — kézben kéz — ó jöjjetek!

*

—én. 1871.

Alig tudok magamhoz térni. Már ez sok, minden képzeletet fölülmuló, példátlan zsarnokság.

Ma akaratlanul késtem; teljes negyedórával elkéstem és a mulasztás bünsúlyával siettem föl a lépcsőkön. Megint nem voltak egyedül, de csak a pénzes zacskó lévén ott, vele nem sokat törődtem volna, ha — hozzá férhetek. De nem férhettem arámhoz. Azaz kezdjük az elején. Hogy is volt! Rendbe kell hoznom gondolataimat.

Igen, ugy esett, hogy midőn a szobába léptem, már fontos beszélgetésbe voltak merülve, mely a néni részéről élénken folytattatott. Engem alig vettek észre. Csak felületesen köszöntek — az én kis arám is csak egy panaszos tekintetet mert lopva felém küldeni. A tárgy, mely foglalkoztatá, természetesen pipere-tárgy volt. Miről is beszélhetnének a nők? A menyasszonyi öltözék, annak részletei, a csokrok, fodrok, rózsák, fejdísz, fésülés képezte a vita tárgyát.

A mama s a néni ellenkező nézetben voltak.

Eközben Bécsből távirat érkezik, hogy a kiházásítás csak egy hó mulva lesz meg, a varrónő és szabó ugy el vannak foglalva, hogy előbb el nem készíthetik a fehérneműt.

Mintha villám csapott volna belém!

De magamhoz tértem. Hisz az mindegy, akár készek e rongyok, akár nem, ő azért az enyém lehet s én már tovább nem fogom viselni e seki-sebe állapotot, ezt gondolám magamban.

Mennyire csalódtam!

A néni szólalt meg először.

— Akkor tehát el kell halasztani az egybekelést, mondá oly fagyos hangon, mintha azt rendelte volna, hogy egy órával később tálaljanak.

„Minden esetre,“ hagyá helyben a mama.

Az én kis arám ajkai fájdalmasan vonaglottak.

Idején volt föllépnem.

— Azt hiszem — mondám — önök nem fogják velünk megkeserültetni a kézi munkások hanyagságát. Nézetem szerint tökéletesen mindegy, akár előbb, akár később

telnek meg a fiókok. Mi elutazunk egy hónapra s az utra ugysem vihethők el az egész bagázsát.

A néni végigmért és latolt, mintha mondani akarta volna, hány iskolát járhatott azon műveletlen férfi, ki ily fontos tárgyról ennyi kicsinyléssel tud szólni. Hanem mérsékelte magát s hidegen viszonzá: „Ez toilette-dolog, ehhez a férfiak nem értenek.“

„Nagysád megengedi, hogy én házasságomat ne tekintsem egyszerűen toilette-kérdésnek,“ viszonzám hasonló hüvősséggel.

— Itt a kiházásról volt szó kedves rokon, felelt a néni csipősen.

„Csak arról?“ jegyzém meg ártatlanul, „óh akkor hallgatok. Én azt hittem a menyekző elhalasztása volt szóban.“

— „Az csak természetes következés.“

A vita nagyobb mérveket öltött. A néni kifejté, hogy az széken volna arámra nézve, ha üresen lépne házamba. A menyasszonyi ruha sem készülhet el és fényes, öltözék nélkül menni az esküvőre, oly megalázás, minőt ő (a néni) családjában el nem tűrne. Az egész város csak azt szapulná, hogy arám kiházás nélkül ment férjhez. Akkor egyszerűen kellene megesküdni, csöndben, titokban, ez pedig nem is igazi házasság. A kinek báli ruhája nincs, nem megy bálba. A kinek nincs ara-öltözéke, nem megy férjhez. Neki így meg így kell megjelennie, ennyi fodorral és ennyi csokorral, ily fejdíszszel s ily virágokkal. Annak úgy kell lenni, ezt a ház becsülete kívánja. Mi várhatunk, nem halunk bele, fiatalok vagyunk.

Én az egyszerű összekelést teketória nélkül pártolván, mindennek szükségét nem fogtam föl.

A néni ezt nem engedheté. Ez aristokratikus szokás, nagy uraknak való. A polgár tartsa meg a régi szokásokat. Lakodalom nélkül az ő családjában senki sem esküdött meg. Ezek az új dolgok nem férnek fejébe. Ugy sebtében, kutyafuttában megesküdni sértés, bántalom. A házasság fontos dolog, ne sajnáljuk tőle az időt. A lakodalom igen kellemes emlék marad.

Szerencsétlenségemre a mama is ellenünk esküdött. Jött a papa, jött a bácsi, jött egy régi jó barát, egy sógor, egy ányg, egy . . . ki tudná mind elsorolni azokat, kik ellenünk esküdtek, terveinket fölforgaták, az egyszerű, csöndes egybekelés eszméjét elveték, engem lehurrogattak, arámat közre fogták, a szomszéd szobába vitték, ott kegyetlenül diyatképeken tanácskoztak, virágokat próbáltattak vele, színeket illesztettek arcához, ékszereket válogattak, bokréta nagyságán töprekedtek és azon kellemes biztatással bocsátottak el, hogy ez most mindennap így lesz s e tanácskozások arám nélkül nem folyhatnak. Szóval öltöztetni, cziczomázni, piperizni fogják — hetekig.

Vége — vége mindennek.

Még egy hónapig várni és nem férni arájához, állja ki ezt tisztességes vőlegény!

No de vigasztalódjunk, ha elveszem — egészen az enyém lesz. (Háttha? Szédő.)

Ambrus gazda: Nézze csak komám, mi van oda felírva, az áll ott, hogy nőszabó!

Bálint gazda. A németje! Mit gondol komám, — hátha kiszabatom a feleségemet a mostani formájából?

Tulajdonos és felelős szerkesztő: **CSICSERI BORS**
(két sas-utca 24-ik sz.)